

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА II КЛАС (ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по руски език в начален етап е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма поставя началото на задължителното обучение по руски език във II клас, което в IV клас завършва на ниво А1 по Общата европейска езикова рамка.

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в програмата са свързани с интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторимост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки клас през целия етап на обучение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
Ученикът може:	Ученикът може:	Ученикът може:	Ученикът може:
<ul style="list-style-type: none"> • да разбира познати думи и изрази, свързани с конкретното му обкръжение, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение и 	<ul style="list-style-type: none"> • да разбира познати имена, думи и изрази, срещани в учебни ситуации в училище; • да разбира поздравителна картичка с кратък текст, написан с елементарни стандартни изрази; • да разбира онагледена кратка и 	При диалогична реч: <ul style="list-style-type: none"> • да общува по много елементарен начин, подпомогнат от събеседника, който е готов да преформулира или повтори бавно казаното; • да установява кратък социален контакт, използвайки елементарни форми на вежливост; 	<ul style="list-style-type: none"> • да попълва основните си лични данни във формуляр или въпросник; • да пише кратък текст за поздравителна картичка, като използва елементарни стандартни изрази и опори;

<p>характерна за езика интонация;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание на кратък текст (като при необходимост ползва опори); • да разбира кратки, ясни указания и да следва елементарни упътвания от учителя; • да се ориентира в числата. 	<p>несложна писмена информация;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание на елементарни текстове, включващи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита; • да разбира несложни указания от учебника/учебната тетрадка. 	<ul style="list-style-type: none"> • да задава и отговаря на елементарни въпроси по познати теми; • да се ориентира в числата; • да говори, макар и бавно, по познати теми, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва някои компенсаторни комуникативни стратегии като мимика и жестове. <p>При монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се представя накратко, като използва прости изречения; • да назовава хората, с които общува, и местоположението си; • да говори по познати теми, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането; • да използва някои компенсаторни комуникативни стратегии като мимика и жестове. 	<ul style="list-style-type: none"> • да съставя елементарен писмен текст с ограничен обем думи, в който се представя накратко и назовава хора от близкото си обкръжение, като използва опори; • да пише кратък текст по познати теми с ограничен обем думи, като използва елементарни изрази и опори.
--	---	---	---

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Русия и рускоезичния свят, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие, с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</p>	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати думи и изрази, общото съдържание на кратък елементарен текст (при необходимост с опори) по предвидените тематични области, когато се говори бавно и ясно със стандартно произношение, с характерна за руския език интонация; да разбира общото съдържание на кратък елементарен онагледен текст в рамките на предвидените тематични области. 	<p>Ученикът може да употребява в речта си езикови средства от следните равнища:</p> <p>I. ФОНЕТИКА. ГРАФИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> Азбука Гласни и съгласни звукове <p>Произнасяне на:</p> <ul style="list-style-type: none"> гласни звукове в различни позиции според мястото на ударението; меки съгласни звукове; буквосъчетание на съгласна буква и ь-знак. <ul style="list-style-type: none"> Интонация на прости изречения: <ul style="list-style-type: none"> повествователно (ИК-1); въпросително с въпросителна дума (ИК-2); въпросително без въпросителна дума (ИК-3).
<p>I. ТОВА СЪМ АЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> Това съм аз (име, пол, възраст, националност) Моето семейство, моите роднини 	<p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира познати имена, думи и изрази, поздравителна картичка с кратък текст, написан с елементарни стандартни изрази; да разбира общото съдържание на кратък елементарен онагледен текст, отговарящ на тематичните области; да разбира несложни указания от учебника и учебната тетрадка. 	<p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> Род Число (в именителен падеж) Одушевени и неодушевени съществителни имена Падежни форми в единствено число Собствени и нарицателни съществителни имена <p>Именителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> за назоваване, посочване на лице /предмет (<i>Это мальчик. Вот книга.</i>); за представяне (<i>Меня зовут Ира.</i>); за обръщение (<i>Александр, здравствуй!</i>); за наличие на лице, предмет (<i>В школе есть буфет.</i>). <p>Винителен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> без предлог за посочване обекта на действието (с неодушевени съществителни) (<i>Я рисую дом.</i>)
<p>II. ТОВА Е МОЯТ СВЯТ</p> <ul style="list-style-type: none"> Моето родно място (държава, населено място) Моята класна стая (учебни пособия, 		

цветове, числата до 10)	<p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да поздравява и да води елементарен разговор по изучаваните тематични области, като задава и отговаря на въпроси; да води разговор по изучаваните тематични области, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането. <p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да представя себе си и свои близки и приятели по много елементарен начин; да говори по изучаваните тематични области, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането. 	<ul style="list-style-type: none"> с предлога <i>в</i> за посочване на ден от седмицата (<i>в понеделник</i>) с предлога <i>в</i> в конструкцията <i>играть в футбол</i>
<p>III. АЗ ОПОЗНАВАМ И ОПАЗВАМ ПРИРОДАТА</p> <ul style="list-style-type: none"> Домашни любимци Плодове и зеленчуци Сезони и месеци – общо представяне 	<p>ГОВОРЕНЕ</p> <p>При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да поздравява и да води елементарен разговор по изучаваните тематични области, като задава и отговаря на въпроси; да води разговор по изучаваните тематични области, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането. <p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да представя себе си и свои близки и приятели по много елементарен начин; да говори по изучаваните тематични области, макар и бавно, с по-дълги паузи и с произношение и интонация, които не нарушават разбирането. 	<p>Предложен падеж</p> <ul style="list-style-type: none"> с предлозите <i>в, на</i> за изразяване на място (<i>Книга на партe.</i>); с предлога <i>в</i> за посочване на месец (<i>в мае</i>). <p>2. Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> прилагателни имена, означаващи цветове (Им.п., ед.ч.); често употребявани качествени прилагателни имена в Им.п., ед.ч., свързани с изучаваните тематични области.
<p>IV. АЗ ОПОЗНАВАМ СВЕТА</p> <ul style="list-style-type: none"> Празници – рожден ден, Коледа, Великден Спортуване – любими спортове Русия и рускоезичният свят (държави, столици, флагове – най-общо представяне) 	<p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> да попълва формуляр или въпросник с основните си лични данни; да пише кратък текст (поздравителна картичка, покана), като използва елементарни изрази и опори; да съставя елементарен текст с обем до 10 думи по изучаваните тематични области, като ползва опори. 	<p>3. Местоимение</p> <ul style="list-style-type: none"> лични местоимения: - <i>я, ты, он, она, оно, мы, вы, они</i> (<i>Я ученик.</i>); - <i>мне, тебе, ему, ей</i> за посочване на възраст (<i>Мне 8 лет.</i>); - <i>меня, тебя, его, её</i> с глагола <i>зовут</i> (<i>Меня зовут Наташа.</i>); - с предлога <i>у</i> (<i>У меня есть брат.</i>); показателно: <i>это</i>; притежателни: <i>мой, твой, наш</i>; въпросителни: <i>Кто? Что? Где? Какой? Сколько? Чей? Когда?</i> <p>4. Глагол</p> <ul style="list-style-type: none"> често употребявани глаголи (в различни лице и число) в сегашно време, свързани с изучаваните тематични области (<i>жить, рисовать, делать, читать, стоять, лежать</i>). <p>5. Наречие</p> <ul style="list-style-type: none"> за време: <i>зимой, весной, летом, осенью</i>; за начин на действие: <i>хорошо, быстро</i>; за място: <i>здесь, там</i>. <p>6. Числително име</p> <ul style="list-style-type: none"> количествени числителни от 1 до 10.

7. Служебни части на речта

- предлози: *в, на; у;*
- частици: *нет, тоже.*

III. СИНТАКСИС

Видове кратки прости изречения:

- съобщително (*Это дом.*);
- въпросително (*Где ручка? Это дом?*);
- възклицателно (*Какая весна!*).

IV. ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за елементарна комуникация по предвидените от програмата тематични области.

Основни тематични групи на лексиката за II клас:

- обкръжение: членове на семейството, приятели, съученици;
- в клас: мебели, пособия;
- природа: домашни любимци, плодове и зеленчуци, сезони, месеци;
- цветове;
- числа;
- популярни видове спорт, игри;
- родно място;
- столици, флагове и празници на България и Русия.

Елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, съгласие и несъгласие, сбогуване, благодарност, пожелания за рожден ден, Коледа, Великден.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишният брой часове за изучаване на учебния предмет във II клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план. Обучението по руски език във II клас започва с устен уводен курс. Препоръчителен брой часове за устен уводен курс – до 14 часа.

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Във II клас проследяването на напредъка на всеки ученик по руски език е в съответствие с концепцията за формиращото оценяване, като оценката е с качествен показател. Поставените оценки се основават на изявата на ученика в часа, на изпълнението на домашни работи, работа по проекти и други индивидуални задачи.

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Учебната програма по руски език за II клас дава възможност на учителя да използва различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастта на учениците, с тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

Обучението по руски език във II клас дава възможност ученикът:

- да развие езикова, социокултурна и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува на елементарно ниво, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК

Обучението по руски език се осъществява чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;

- прилагане на комуникативен подход с акцент върху практическото приложение на руския език;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като изученият материал постоянно се включва в учебната дейност чрез типични комуникативни ситуации, адекватни на възрастовите особености на учениците, а новият материал се съпоставя с вече възприетия;
- *интегрираното изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности* във връзка с особеностите на възрастта и в съответствие с принципа за устно изпреварване;
- поетапно въвеждане на материала, като при изучаването на букви/буквосъчетания той се изразява в следното: усвояването на фонемите предхожда усвояването на графемите; сенсibiliзирането на печатните букви и четенето на текст с печатни букви предхождат усвояването на ръкописните съответствия; начинът на изписване на всяка ръкописна буква се демонстрира при въвеждането ѝ; четат се и се пишат само предварително устно усвоени думи и изречения;
- индуктивно представяне на граматичните категории, които се усвояват имплицитно, а морфологичните структури се изучават чрез синтактични конструкции. Следва се семантична, а не граматична прогресия. Учениците не учат правила, а усвояват граматиката в процеса на изпълняване на упражнения и дейности. Учебните задачи са диференцирани и индивидуализирани, като основното ядро на лексикалните единици може да бъде разширено според интересите и възможностите на учениците;
- съдействие на учителя за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи;
- постепенното отстъпване от ползването на родния език в час в полза на комуникацията на руски език, като водещият принцип е толкова роден език, колкото е необходимо, толкова чужд език, колкото е възможно.

Една от основните задачи на обучението е ученикът да употребява руски език и да има изградено положително отношение към чуждата култура. Социокултурната информация за Русия и рускоезичния свят се включва активно в учебната дейност и е база за сравнение с българската култура, като цели изграждане на чувство за национална идентичност, толерантност и готовност за межкултурно общуване.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	участие в игрови форми на обучение, учебни спектакли; общуване и съвместна работа с учители и съученици в групови урочни и извънурочни форми на дейност. Ученикът съобщава, възпроизвежда, разказва на руски език, получава информация за Русия и рускоезичния свят от различни носители на информация, участва в учебни проекти, използва широк спектър традиционни и съвременни учебни средства
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	осъзнаване на езика като средство за общуване между хората, връзка с изучавания материал по учебен предмет български език и литература

МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	извършване на дейности за групиране и съотнасяне, дейности за разширяване на екологичната култура чрез обучението по руски език – различни учебни изследователски дейности за опознаване на природата на родния край, на Русия и на рускоезичния свят; връзка с изучавания материал по учебните предмети математика и околна среда
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език, като учителят съдейства за безопасно използване на интернет при изпълнение на учебните задачи
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • игри с учебен характер, пряко свързани с обучението (в екип и индивидуални): <ul style="list-style-type: none"> - лингвистични: фонетични, лексикални; - ролеви; - подвижни; - дидактични: имитационни, с помощни методични материали и други; - театрално-игрови дейности (в екип и индивидуални) – пантомимични форми, танцови движения, мимики и жестове, сценки, драматизации и др.; - изпълнение на песни, стихчета, скороговорки; • несложни краткосрочни проектни дейности (в екип и индивидуални): <ul style="list-style-type: none"> - сценарийни – подготовка на извънкласни програми. • изобразителни дейности (в екип и индивидуални): <ul style="list-style-type: none"> - илюстриране; - оцветяване; - създаване на рисунки; - моделиране; - изработване и надписване на картички; • дейности извън училище: <ul style="list-style-type: none"> - учебни посещения; - наблюдения; - екскурзии; • комуникативни роли на ученика при извършване на дейности: <ul style="list-style-type: none"> - партньор в диалог (учител – ученик; ученик – ученик); автор и/или изпълнител на кратко монологично изказване, връзка с всички учебни предмети
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	работа в групи, съвместни проекти, общуване със съученици и учител, изразяване и разбиране на различни гледни точки. Ученикът активно участва в живота на класа и училището, като прилага умения, получени в обучението по руски език, връзка с всички

	учебни предмети
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	дейности в група, изпълняване на задачи за планиране на времето, представяне на собствени проекти, идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното и европейското културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (постановки, празници и др.), посветени на България, на Русия и на рускоезичния свят, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по руски език, връзка с учебен предмет физическо възпитание и спорт